

AD QVODLIBETARIAM QVÆSTIO MEDICA MATVTINIS AGITANDA

DISPVATIONIBVS IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XVIII. NOVEMB.

Magistro ANDRÆA LE GROS, Doctore Medico, moderatore prudentissimo.

An partus dolor maximus?

616

NATVRÆ, & sanitati contrarius morbus, quamlibet corporis partem afficit. Cor sol in paruo mundo, vitæ propugnaculum, eiusdemq; principium, & finis, omni genere vexatur. A Igore suauissimi Nectaris opifce, & vberimo fonte fit Hydrops, quo vel totum corpus, aut venter intumescit, qui peior est: Icterus, qui 7. die in biliosa febre foeliciter contingit, & si cum Scyrrho vel Hepatite sit, curationi non cedit. Cerebrum sapientiæ domicilium, mirabili structura conditum, *μυελοεγκεφαλον τῆς ψυχῆς καὶ τῆς νοητικῆς*, quamplures quoque patitur affectus calidos & frigidos. Quos inter frequens est Catharrus, qui si colli glandulis insit, nascuntur strumæ Hispanis vernaculæ, quarum diuinitus CHRISTIANISSIMO REGI concessa est sanatio; si in articulos decumbat, Arthritis calida vel frigida generatur, quæ vt viris præsertim opulentis, sic mulieribus, & pueris est familiaris: si in Thoracem, Peripneumonia, Asthma, Phtisis, Pleuritis.

IN morbis dolor frequentissimus est, qui si vrgeat, etiam neglecto morbo ne vires prosternat, mitigandus. Est namque tristis & molestus naturæ sensus, ab intemperie, vel solutione continui proueniens. Et præter ceteros alius est pungitiuus, grauis, tensiuus, & pulsatorius, quo tactus afficitur sensuum nobilissimus. Magni dolores sunt in partibus exquisiti sensus, vt sunt Oculi ignei, Thorax, Stomachus, Vterus, & partes neruosa omnes. Cor, Pulmo, Hepar, vt sensus, sic sunt obtusi doloris: Cerebrum percipit nullum. Colicus, Arthriticus, Nephriticus, Odonticus etiam in ipsa substantia dolor est vehemens: sed in parta Naturæ miraculo sæuissimus.

QUOT morborum ideæ, tot sunt propria & contraria remedia, quæ benigna mater Natura homini suo amasio liberaliter produxit. In quorum vsu 4. morbi, & paroxysmi tempora obseruanda sunt, quorum status periculosior, in quo fit Crisis, & *μωρμαξία* Naturæ cum morbo, ad sanitatem vel interitum: & declinatio securior, in qua vix aliquis expirat. Duplici morborum generali causâ Plethoræ & Cachymia medentur duo summa auxilia Catharsis & Phlebotomia, cuique ætati vtilia, quæ humorem morbificum vacuant, & dolorem, si adfit, demulcent.

EX Anodynis quæ temperata sunt excellunt, postea quæ dolorificam materiam educunt, & resoluunt, & qualitati repugnant. Quibus si dolor non cedat, Narcoticis demum vtendum, quæ tamen natiuo calori contraria, inter venena recensentur. Arthriticus dolor Medicorum opprobrium, qui Vere & Autumno morbosissimis temporibus commouetur, tùm diætâ relicto vino, tùm Pharmacia, tùm Chirurgia placari potest, adhibitis potissimum parti dolenti Paregoricis, & si sæuiat stupefacientibus, quæ & Colico & Nephritico dolori tùm sumpta, tùm iniecta, præmissis mitioribus conuenire possunt, non omisiss quæ proprietate vtrique prosunt.

PARTVS facilis fit, & eius dolor minuitur, si viribus polleant foetus, & puerpera, & vterus pars ignobilis, & morborum ferax in muliere viro morbosiore: & ipsa sit benè conformata, non crassa, nec obesa, nec timida; si situ conuenienti vtatur, & spiritum inferius impellat; si obstetrix sit perita, si litu aliquo leniente & relaxante sinus pudoris, & partes ambientes molliantur: si alius & vesica suis excrementis sint libera: si foetus sit masculus, nec corpulentus, si in caput prodeat, paulò post aquarum effluxum, & legitimo tempore, vt 7. & 9. mense: si *χρίον* mox sequatur, & *λόχεια* non retineantur. A diuuant sternutatoria, Cinamomum, Magnes, & Aëtites lapis coxæ alligati, Cyclamen, & Artemisia, vinum Hippocraticum, secundina ouis vel capræ, recens & calida ventri admota. Quibus vt decet se habentibus, laboriosissimum Naturæ opus, in quo Os Pubis disungi vix credibile est, foeliciter succedit, & sæuissimi dolores mitescunt.

Ergo partus dolor maximus.

Proponebat Lutetiæ ANTONIVS CHARPENTIER, Parisi. Ann. 1621.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Ioannes de Bourges.

M. Valentinus Hyeraulme.

M. Franciscus Boujonier. M.R.

M. Petrus Robinet.

M. Ioannes Berault.

M. Franciscus Mandat.

M. Nicolaus Henault.

M. Philbertus Guibert.

M. Ioannes Pietre. M. R.

P.M.P.